

انسان و محیط

نواحی مختلف جهان از نظر ناهمواری، آب و هوا، پوشش گیاهی و منابع طبیعی مانند آب، خاک، معادن زیرزمینی با هم تفاوت‌های زیادی دارند و این موضوع باعث شده است که انسان‌ها مدام با شیوه‌های متفاوتی نیازهای خود را برطرف کنند. انسان‌ها برای رفع نیازهای خود مانند غذا، پوشاک، مسکن و وسایل و ابزار زندگی از محیط طبیعی استفاده می‌کنند.

رابطه‌ی انسان و محیط در نواحی مختلف آسیا

1 زندگی در نواحی قطبی:

در نزدیکی قطب شمال در سرزمین‌های سیبری با آب و هوای بسیار سرد، اسکی‌موها زندگی می‌کنند. در تابستان، خانه‌های آن‌ها چادرهایی از پوست گوزن و در زمستان، از قطعه‌های یخ و برف درست شده است. اسکی‌موها غذایشان را از راه شکار به دست می‌آورند. لباس آن‌ها از پوست خز است و آن‌ها را از سرما حفظ می‌کند. اسکی‌موها برای حمل و نقل از سورت‌مهایی استفاده می‌کنند که سگ‌ها یا گوزن‌های قطبی آن‌ها را می‌کشند.

پوشش گیاهی این منطقه: درختان سوزنی برگ
حیوانات این منطقه: گوزن، خرس، روباه قطبی

2 زندگی در نواحی بیابانی: آب و هوا در نواحی بیابانی بسیار گرم و خشک است. تعداد کمی از مردم به صورت قبیله‌ای در بیابان‌های عربستان و کشورهای همسایه‌ی آن، زندگی می‌کنند. مردم قبیله‌ها با خانواده‌ها و دام‌هایشان به دنبال پیدا کردن چراگاه از جایی به جایی کوچ می‌کنند. این قبیله‌ها زندگی دامپروری دارند. برای تغذیه و تهیه پوشاک و چادرهایشان از دام‌ها استفاده می‌کنند.

پوشش گیاهی این منطقه: فقیر
حیوانات این منطقه: شتر، موش صحرائی، انواع خزندگان

«زندگی در نواحی مختلف جهان»

آموختنی‌ها

- 1 فرست نام قاره‌ها و اقیانوس‌های کره‌ی زمین
- 2 بیان رابطه‌ی انسان و محیط در نواحی مختلف قاره‌ی آسیا

بخوان و پیاموز

قاره‌ها

جمعیتی بیش از ۷ میلیارد نفر بر روی خشکی‌های بزرگ زمین در کشورهای مختلف زندگی می‌کنند. به خشکی‌های وسیع که در میان آب‌ها قرار دارند، قاره می‌گویند. نام قاره‌های روی کره‌ی زمین عبارتند از: آسیا، آفریقا، اروپا، استرالیا و آمریکا.

قاره‌های آسیا، اروپا، آفریقا، به یکدیگر نزدیکند. پرجمعیت‌ترین قاره‌ی جهان، قاره‌ی آسیا می‌باشد. چین و هند که پرجمعیت‌ترین کشورهای جهانند، در قاره‌ی آسیا قرار دارند. کشور ایران و همسایگانش در قاره‌ی آسیا واقع شده‌اند. قاره‌های آمریکا و استرالیا و دیرتر کشف و شناخته شدند.

بیشتر بدانیم

تعدادی از کشورهایی که در هر یک از قاره‌ها قرار دارند به شرح زیر هستند:

- قاره‌ی آسیا: ایران، چین، ژاپن، عربستان، لبنان، هند، مالزی، تایلند و ...
- قاره‌ی اروپا: انگلستان، آلمان، یونان، فرانسه، دانمارک، سوئد و ...
- قاره‌ی آفریقا: مصر، یمن، سودان، ماداگاسکار، گینه، آنگولا و ...
- قاره‌ی آمریکا: آمریکا، کانادا، برزیل، ونزوئلا، مکزیک، کوبا و ...
- قاره‌ی استرالیا (اقیانوسیه): استرالیا، نیوزلند و ...

اقیانوس‌ها

اقیانوس‌ها چاله‌های بسیار بزرگی در سطح زمین هستند که از آب پر شده‌اند. نام اقیانوس‌های روی کره‌ی زمین عبارتند از: آرام، هند، اطلس، منجمد شمالی، منجمد جنوبی

علوی

۳ زندگی در جنگل‌های استوایی: جنوب آسیا که خط استوا از آن می‌گذرد، آب و هوای گرم و بارانی دارد. به همین دلیل، در

این ناحیه جنگل‌های انبوه استوایی به وجود آمده‌اند. عده‌ی کمی از مردم بومی کشورهای مالزی و اندونزی به صورت قبیله‌ای در این جنگل‌های استوایی زندگی می‌کنند. مردم این قبیله‌ها آداب و رسوم خاصی دارند. زندگی خود را از راه شکار، جمع‌آوری میوه و سبزیجات می‌گذرانند. بعضی از مردم هم در مزرعه‌های بزرگ کشت موز و نارگیل و آناناس کار می‌کنند.

پوشش گیاهی این منطقه: درختان پهن برگ

حیوانات این منطقه: میمون، خرس و مار

تمرین

۱ موارد مرتبط را به یکدیگر وصل کنید.

آفریقا	ایران و همسایگانش در این قاره واقع شده‌اند.
آسیا	به قاره‌ی اروپا و آسیا بسیار نزدیک است.
استرالیا	اقیانوس بین قاره‌ی آمریکا و آفریقا
آرام	اقیانوس بین قاره‌ی آسیا و آمریکا
اطلس	قاره‌ای که دیرتر کشف شد.

سوال مهم

سوال مهم

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کنید.

الف: بیش‌تر کره‌ی زمین را خشکی‌های وسیع فرا گرفته‌اند.

ب: پوشش گیاهی در نواحی بیابانی، درختان برگ پهن است.

پ: اروپاییان پس از پیشرفت در دریانوردی، قاره‌ی آمریکا و آفریقا را کشف کردند.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف: خط استوا از جنوبی آسیا می‌گذرد.

ب: به خشکی‌های وسیع در میان آب‌ها در روی کره‌ی زمین، گفته می‌شود.

پ: به چاله‌های بزرگی که در سطح زمین از آب پر شده‌اند، می‌گویند.

ت: چین و هند از پرجمعیت‌ترین کشورهای جهان‌اند.

۴

با انتخاب گزینه‌ی مناسب به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید.

الف: پرجمعیت‌ترین قاره‌ی جهان کدام است؟

(۱) اروپا

(۲) آفریقا

(۳) آسیا

(۴) استرالیا

ب: اسکیموها در کدام ناحیه زندگی می‌کنند؟

(۱) خط استوا

(۲) سیبری

(۳) نواحی بیابانی

(۴) بیابان‌های عربستان

پ: نام کدام اقیانوس دوبار روی نقشه نوشته شده است؟

(۱) منجمد شمالی

(۲) اقیانوس آرام

(۳) اقیانوس اطلس

(۴) اقیانوس هند

ت: کدام یک از ویژگی‌ها به نواحی بیابانی کره‌ی زمین مربوط نمی‌شود؟

(۱) مزارع موز و نارگیل در این ناحیه وجود دارد.

(۲) پوشش گیاهی فقیر دارد.

(۳) زیستگاه حیواناتی مانند شتر و انواع خزندگان است.

(۴) آب و هوای گرم و خشک دارد.

۵ اقیانوس‌های جهان را نام ببرید.

اطلس

آرام

هند

منجمد شمالی

منجمد جنوبی

۶ حیواناتی که در قطب زندگی می‌کنند، را نام ببرید؟

سگ و گوزن و روباه قطبی

نواحی مختلف جهان از چه جهاتی باهم متفاوتند؟

۷

در هر ناحیه از کره‌ی زمین، مردم برای رفع نیازهای خود به روش‌های خاصی که متناسب با شرایط محیطی آن ناحیه است، با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند. به همین دلیل، شیوه‌های مختلف زندگی بر روی سیاره‌ی زمین به وجود آمده است.

چرا در جنوب آسیا جنگل‌های انبوهی به وجود آمده است؟

۸

خط استوا از جنوب آسیا می‌گذرد. در این ناحیه، هوا در طول سال گرم است و هر روز باران می‌بارد. به همین علت، در این ناحیه جنگل‌های انبوه استوایی به وجود آمده‌اند.